

URZĄD MIASTA SKIERNIEWICE

Biuro Planowania Przestrzennego

i Planowania Inwestycji

w Skierniewicach

96-100 Skierniewice, ul. Floriana 9 tel.(046) 832 57 74

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO**

SPORZĄDZONA NA POTRZEBY

**MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
MIASTA SKIERNIEWICE**

obszar ograniczony ulicami:

**Widok, Nowobielańską, Armii Krajowej
i Księdza Kardynała Prymasa Stefana Wyszyńskiego**

Autorzy opracowania: Agnieszka Caban
Dariusz Boguszewski

Listopad, 2018 r.

<u>Spis treści</u>	<u>str.</u>
I. INFORMACJE WSTĘPNE	5
1. Przedmiot opracowania	5
2. Cel i zakres opracowania	6
3. Podstawowe przepisy prawne dotyczące opracowania	7
4. Metoda zastosowana przy sporządzaniu prognozy	7
II. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA	8
1. Warunki klimatyczne	8
2. Rzeźba terenu	8
3. Warunki gruntowe	8
4. Warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne	8
5. Warunki glebowe	15
6. Zasoby naturalne (bioróżnorodność), walory krajobrazowe i ich ochrona prawna	15
III. USTALENIA PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	16
IV. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU PRZY DOTYCHCZASOWYM UŻYTKOWANIU	18
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH ZOSTAŁY ONE UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU PLANU	19
VI. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	21
1. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu zmiany planu na środowisko oraz na cele i przedmiot ochrony Obszaru Natura 2000 z uwzględnieniem zależności między tymi elementami i między oddziaływaniami na te elementy.	21
2. Ocena potencjalnych skutków wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany planu na środowisko naturalne oraz na jakość życia i zdrowia ludzi	22
2.1. Wpływ ustaleń projektu planu na gleby i powierzchnię ziemi	22
2.2. Wpływ ustaleń projektu planu na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne	22
2.3. Wpływ ustaleń projektu zmiany planu na kopaliny	23
2.4. Wpływu ustaleń projektu zmiany planu na klimat akustyczny	23
2.5. Wpływ ustaleń projektu zmiany planu na lokalny klimat i zanieczyszczenie powietrza	23
2.6. Wpływ ustaleń projektu zmiany planu na krajobraz	23
2.7. Wpływu ustaleń projektu zmiany planu na świat roślin i zwierząt	23
2.8. Wpływu ustaleń projektu zmiany planu na różnorodność biologiczną	23
2.9. Emisja promieniowania elektromagnetycznego	23
2.10. Skutki wpływu na zabytki i dobra materialne	24
2.11. Skutki wpływu ustaleń projektu planu na ludzi	24
2.12. Oddziaływanie transgraniczne	24
VII. PROPOZYCE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	27
VIII. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCE BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	27

IX. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	27
X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	28
XI. WNIOSKI KOŃCOWE	30
XII. LITERATURA	31
Oświadczenie o uprawnieniu do sporządzania prognoz	33

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko wykonana na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzonego dla fragmentu miasta Skierniewice (obszar ograniczony ulicami: Widok, Nowobielańska, Armii Krajowej i Księdza Kardynała Prymasa Stefana Wyszyńskiego) stanowiącego zmianę planu miejscowego uchwalonego uchwałą Nr 56/2000/25 Rady Miasta Skierniewice z dnia 13 lipca 2000 r.

Obszar opracowania znajduje się w północnej części miasta, i w północnej części osiedla wielorodzinnego Widok. Zabudowa osiedla zdominowana jest przez budynki 5-cio i 11-sto kondygnacyjne. Zabudowa mieszkaniowa uzupełniona jest bogatym programem usług podstawowych oraz ogólnomiejskich. Część obszaru, wzdłuż północnej granicy opracowania, jest niezabudowana, porośnięta roślinnością ruderalną.

Obszar planu od północy ogranicza teren drogi powiatowej klasy zbiorczej – ul. Armii Krajowej. Od tej drogi w obszar planu wchodzi droga gminna klasy lokalnej – ul. mjr Henryka Sucharskiego oraz fragment drogi gminnej o klasie lokalnej – ul. kpt. Mieczysława Hali, od której odchodzi droga gminna klasy lokalnej – ul. 19-go Lutego. Powierzchnia objęta projektem planu wynosi ok. 1,20 ha.

Na północ od obszaru osiedla znajdują się tereny rolne, niezabudowane. Na wschód od granicy terenów dróg objętych opracowaniem znajduje się boisko sportowe. Na południe i zachód znajduje się zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (głównie bloki 5-cio kondygnacyjne) oraz pojedyncze budynki usługowe.

W obszarze objętym opracowaniem tj. dotyczącym dwóch ulic wskazanych w tym planie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony uchwałą Nr 56/2000/25 Rady Miasta Skierniewice z dnia 13 lipca 2000 roku. Podstawą rozpoczęcia procedury opracowania nowego planu, stanowiącego zmianę planu obowiązującego, jest potrzeba dostosowania sposobu zagospodarowania terenów dwóch ulic do zagospodarowania określonego wynikami dyskusji publicznej dotyczącej ustalenia przekroju poprzecznego dwóch ulic. Ulic stanowiących tereny oznaczone w ww. planie symbolami 2.43.KL i 2.44 KL. Całkowita długość tych ulic to ok. 720 m. Ulice te w swoim fragmencie zostały dotychczas wybudowane, a na odcinku o długości ok. 300 m będą realizowane. Dotychczasowy plan miejscowy w sposób szczegółowy ustalał przekrój ulic. W trakcie dyskusji publicznej prowadzonej z mieszkańcami miasta co do przekroju planowanego odcinka do realizacji powstały ustalenia, spełniające wszelkie zasady określone przepisami technicznymi, i jednocześnie w sposób optymalny spełniające oczekiwania mieszkańców. Jednocześnie ustalenia te są niespójne z obecnymi zasadami zagospodarowania tego odcinka ulicy, ustalonymi w obowiązującym planie miejscowym.

W związku z tym zmiana planu ograniczona jest do zmiany ustaleń zasad zagospodarowania wyłącznie we wskazanych dwóch terenach ulic. Pozostały układ drogowy osiedla objętego planem obowiązującym został do dnia dzisiejszego zrealizowany praktycznie w całości, a dalszy jego rozwój sprowadza się praktycznie do przebudowy istniejących ulic.

Obszar opracowywanej zmiany planu jest częścią „obszaru funkcjonalnego” oznaczonego w „Zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Skierniewice – II edycja” przyjętej uchwałą Nr XXIII/42/2016 Rady Miasta Skierniewice z dnia 7 kwietnia 2016 r. symbolem KL, a tereny sąsiednie symbolami 34 MW, 38 MW i 39MW. Ustalenia Studium w analizowanym obszarze zakładają rozwój zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wraz z ulicami, dojazdami, zielenią ogólnodostępną, miejscami postojowymi dla samochodów, obiektami i urządzeniami infrastruktury technicznej, obiektami i urządzeniami rekreacji osiedlowej, z dopuszczeniem istniejącej

zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz realizacji zabudowy usługowej. W zakresie obsługi komunikacyjnej zapisanej w Studium ulice objęte obecną zmianą planu miejscowego zaliczono do ważniejszych ulic w układzie drogowym osiedla i postulowane są do realizacji w kategorii lokalnych. Projekt planu zachowuje ustalenia studium.

Podstawą opracowania prognozy jest: art. 51 ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017, poz. 1405).

Prognoza stanowi załącznik do projektu planu i stanowi realizację zapisów art. 17 pkt 4. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2017, poz. 1073) w związku z art. 51. ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017 poz. 1405).

Do każdego planu zagospodarowania przestrzennego sporządza się prognozę oddziaływania skutków ustaleń projektu planu na środowisko naturalne, uwzględniając ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.

Projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 54. ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko poddaje się opiniowaniu przez właściwe organy.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie został uzgodniony zgodnie z art. 53 ww. ustawy z właściwymi organami tzn. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (pismo znak: WOOŚ.411.332.2018.AJa z dnia 16 października 2018 r.) i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Skierniewicach (pismo znak: PSSE.ZNS.470.10 Rp.18 z dnia 26 października 2018 r.).

Ponadto organ opracowujący projekt dokumentu poprzez wyłożenie go do publicznego wglądu daje możliwość zapoznania się społeczeństwu z dokumentem planistycznym, a tym samym wnoszenia uwag i wniosków.

2. Cel opracowania

Celem prognozy jest określenie stanu funkcjonowania środowiska oraz wpływu i zakresu potencjalnych zmian w środowisku i warunków życia człowieka, jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ na środowisko, spowodowany tą realizacją.

Zgodnie z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaganej dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Analiza przekształceń środowiska, prowadzona równoległe z pracami planistycznymi, daje możliwość wpływu na ostateczny zakres ustaleń planu. Wszystkie zawarte w niej wnioski i zalecenia opierają się na zasadach logicznego wnioskowania i prawdopodobieństwa.

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje kompleksową ocenę warunków biotycznych i abiotycznych środowiska naturalnego, przy uwzględnieniu jego aktualnego stanu i odporności na zmiany antropogeniczne oraz wpływu na środowisko sposobu użytkowania terenu, ponadto określa wpływ i zakres potencjalnych zmian i przedstawia rozwiązania eliminujące lub ograniczające negatywny wpływ na środowisko spowodowany realizacją ustaleń zawartych w planie.

Miejscowy plan jest powiązany merytorycznie i formalnie z następującymi dokumentami planistycznymi:

1. Uchwała LIII/115/2018 Rady Miasta Skierniewice z dnia 26 września 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – obszar ograniczony ulicami: Widok, Nowobielańską, Armii Krajowej i Księdza Kardynała Prymasa Stefana Wyszyńskiego, w zakresie dotyczącym zasad i warunków zagospodarowania terenów oznaczonych na rysunku tego planu symbolami 2.43.KL. oraz 2.44.KL.,
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą Nr 56/2000/25 Rady Miasta Skierniewice z dnia 13 lipca 2000 roku w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Skierniewice (obszar ograniczony ulicami: Widok, Nowobielańską, Armii Krajowej i Księdza Kardynała Prymasa Stefana Wyszyńskiego) (Dz. Urz. Woj. Łódz. z 2000 r. Nr 126 poz.723),
3. Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Skierniewice II edycja – Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXIII/42/2016 Rady Miasta Skierniewice z dnia 7 kwietnia 2016 r.,
4. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone do Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Skierniewice – II edycja (tekst opracowania wraz z planszami tematycznymi), 2015 r.,
5. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone dla obszaru położonego w rejonie ulic: Widok, Nowobielańską, Armii Krajowej i Księdza Kardynała Prymasa Stefana Wyszyńskiego,
6. projekt Uchwały Rady Miasta Skierniewice w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – fragment miasta Skierniewice (obszar ograniczony ulicami: Widok, Nowobielańską, Armii Krajowej i Księdza Kardynała Prymasa Stefana Wyszyńskiego) uchwalonego uchwałą Nr 56/2000/25 Rady Miasta Skierniewice z dnia 13 lipca 2000 r.

3. Podstawowe przepisy prawne

Podstawę prawną dla proponowanych w prognozie działań ochronnych stanowi obecnie ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2016, poz. 353 z późn. zm.) oraz ustawy szczegółowe i przepisy wykonawcze do podanych poniżej ustaw oraz aktów wykonawczych do nich tj. ustaw:

- z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. 2016 r. poz. 672 z późn. zmianami),
- z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 778 z późn. zmianami),
- z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zmianami),
- z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 909 z późn. zmianami).

4. Metoda zastosowana przy sporządzaniu prognozy

Za wiodące zasady sporządzenia dokumentu prognozy uznano:

- prognoza ma oceniać skutki wpływu ustaleń planu na środowisko, czyli określać wpływ wynikający z przeznaczenia terenów na określone rodzaje użytkowania oraz z określenia warunków zagospodarowania tych obszarów,
- ustalenia planu dotyczą konkretnej rzeczywistości obejmującej środowisko o zróżnicowanej wartości (specyficznych dla tego miejsca cechach i wartościach) wraz z istniejącym zainwestowaniem i użytkowaniem, które na to środowisko oddziałuje

negatywnie, stwarzając zagrożenia lub pozytywnie, stanowiąc szansę dla istniejących zasobów środowiska,

- istota prognozy zawiera się w ocenie na ile ustalenia planu pozwolą na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska, na ile wzbogacą lub odtworzą obniżone lub zdegradowane wartości oraz w jakim stopniu ustalenia planu mogą spotęgować istniejące zagrożenia, mogą osłabić te zagrożenia lub stwarzają możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania, jakości środowiska,
- prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, ekosystemy, krajobraz a także na ludzi i dobra materialne oraz dobra kultury.

II. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

Charakterystyka elementów przyrodniczych środowiska dla obszaru opracowania stanowi wyciąg z opracowania ekofizjograficznego podstawowego sporządzonego w październiku 2018 r. oraz z Opracowania ekofizjograficznego podstawowego sporządzonego do Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Skierniewice - II edycja, 2016 r.

1. Warunki klimatyczne

Obszar opracowania zmiany planu to teren zabudowany o przekształconych warunkach klimatycznych – podwyższonej temperaturze i utrudnionym przewietrzaniu.

2. Rzeźba terenu

Obszar opracowania zmiany planu znajduje się w obrębie wysoczyzny plejstocenijskiej (poziom Skierniewicki) – lekko falistej moreny wyniesionej na poziomie 120,0–125 m n.p.m.

3. Warunki gruntowe

W obrębie obszaru opracowania zmiany planu dominują powierzchniowo utwory akumulacji rzeczno-lodowcowej i lodowcowej podścielone glinami – gliny, gliny piaszczyste i piaski gliniaste, głównie twaroplastyczne i półzwarłe o miąższości > 4,5 m. Niewielki fragment terenu w północno-zachodniej części, przy ul. Armii Krajowej, zbudowany jest z utworów akumulacji rzecznej i rzeczno-lodowcowej – piasków o miąższości 3-4 m podścielonych glinami piaszczystymi i glinami. Ponadto cały obszar opracowania pokryty jest nasypami piaszczystymi i piaszczysto-gruzowymi pochodzenia antropogenicznego.

4. Warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne

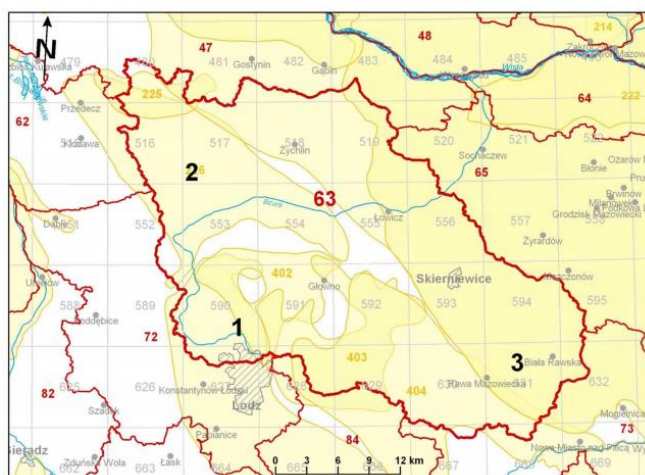
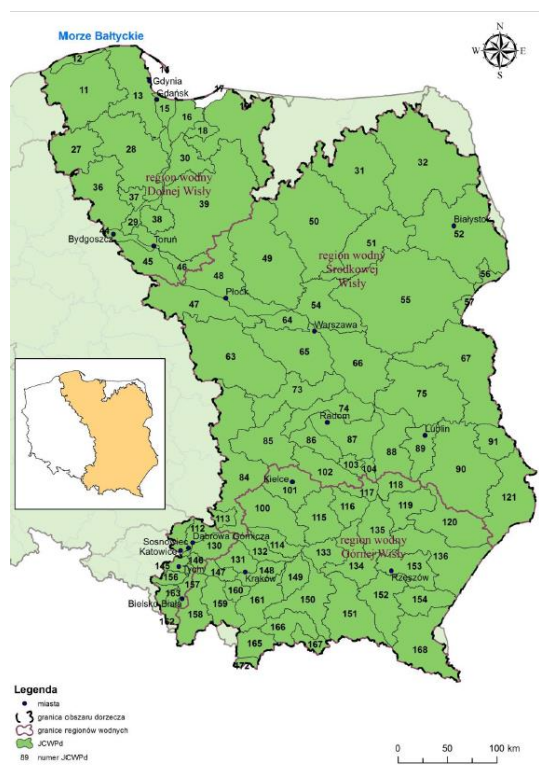
Analizowany obszar zmiany planu zbudowany jest z utworów trudnoprzepuszczalnych (glin). Woda gruntowa występuje w przewarstwieniach lub soczewkach piaszczysto-zwirowych wśród glin na bardzo różnych głębokościach. Jest to obszar glin, w którym nie zaobserwowano sączeń do głębokości 4,5 m lub bardzo nielicznie. Studnie kopane czerpią wodę przeważnie z głębokości 5,5 - 9,0 m p.p.t.

Wody podziemne

Zgodnie z definicją podaną w Ramowej Dyrektywie Wodnej, jednolite części wód podziemnych (groundwater bodies) obejmują te wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiającą pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.

Znaczący przepływ wód podziemnych wg ww. Dyrektywy jest to taki przepływ, którego nie osiągnięcie na granicy JCWPd z wodami powierzchniowym lub z ekosystemem lądowym powodowałoby znaczące pogorszenie ekologicznej lub chemicznej jakości wód powierzchniowych lub znaczną szkodę dla bezpośrednio zależnego od wód podziemnych ekosystemu lądowego. Pobór wód podziemnych znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę do spożycia jest to pobór wynoszący średnio ponad 10 m³/d albo pobór zaopatrujący co najmniej 50 osób.

Obszar miasta Skierniewice znajduje się w obszarze jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 63 (PLGW200032) – region wodny Środkowej Wisły.



Zgodnie z charakterystyką obszaru umieszczoną na stronie internetowej Państwowej Służby Hydrogeologicznej JCWPd nr 63 posiada na zdecydowanej większości jeden lub dwa poziomy wodonośne czwartorzędowe. Wykształcony jest również lokalnie poziom mioceni i kredowy. Ponadto powszechnie występują wodonośne utwory jurajskie będące w bezpośredniej więzi hydraulicznej z poziomami młodszymi. Z kolei generalnie poziom kredowy nie wykazuje bezpośredniej więzi hydraulicznej z wodonośnymi utworami czwartorzędowymi lub mioceni. Cecha szczególna: duża niejednorodność stratygraficzna poziomów wodonośnych.

Zgodnie z art. 38e ust. 1 ustawy – Prawo wodne celem środowiskowym dla Jednolitych Części Wód Podziemnych jest:

- 1) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- 2) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- 3) ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Prowadzony monitoring jakości wód podziemnych w zakresie oceny Jednolitych części wód podziemnych wskazuje, iż stan ilościowy tego obszaru jest dobry i stan chemiczny też jest dobry.

Ocenę stanu jakości oraz zasobów ilościowych wód podziemnych w Skierniewicach dokonano w oparciu o badania prowadzone w ramach monitoringu regionalnego (zostały one opublikowane w Raporcie o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2015 r.). Na terenie miasta badaniom poddano dwie studnie (dwa punkty pomiarowo-kontrolne znajdują się w parku miejskim i przy ul. Łącznej). Próby wody z poszczególnych studni pobrano raz w roku. Obydwie studnie charakteryzowały się dobrą jakością i należały do klasy II. Jak wynika z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23.07.2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896) za podstawę oceny klas jakości wód przyjęto graniczne wartości określonej grupy wskaźników. Wody należące do klasy II to wody dobrej jakości. Wartości wskaźników jakości wody nie wskazują na oddziaływania antropogeniczne. Wskaźniki jakości wody, z wyjątkiem żelaza, nie przekraczają wartości dopuszczalnych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Wartości wskaźników jakości wody oznaczone dla istniejących ujęć komunalnych na terenie miasta nie wskazują na oddziaływania antropogeniczne. Wskaźniki jakości wody, z wyjątkiem żelaza i manganu nie przekraczają wartości dopuszczalnych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W obszarach opracowania nie znajdują się ujęcia wód. Badania wód podziemnych prowadzone w ramach krajowego i regionalnego monitoringu w 2014 r. (Raport o stanie środowiska w woj. Łódzkim w 2015 r.) nie obejmowały punktów pomiarowych znajdujących się na terenie miasta Skierniewice. Najbliżej znajdującymi się punktami, które objęto monitoringiem krajowym znajdowały się na terenie Nowego Kawęczyna (gm. Nowy Kawęczyn) i Prus (gmina Głuchów). Badane wody podziemne w Nowym Kawęczynie, pochodzące z poziomu wodonośnego - trzeciorzędu występowały w II klasie czystości. Badane wody podziemne w Prusach pochodzące z poziomu wodonośnego – czwartorzędu, występowały w III klasie czystości.

Jak wynika z „Raportu o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2015 r.” przeprowadzone w 2015 r. analizy nie wykazały występowania w badanych ujęciach wody niezadawalającej jakości (IV klasa) oraz wody złej jakości (V klasa).

Cały obszar miasta Skierniewice znajduje się w obrębie południowej części geotermalnego subbasenu grudziądzko - warszawskiego. Na terenie miasta stwierdzono występowanie wód geotermalnych o temperaturze ok. 68°C. Do bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wpisano złożę wód termalnych „Skierniewice”.

Wykorzystanie wód termalnych w rejonie Skierniewic możliwe jest w systemie dubletu otworów - otwór eksploatacyjny i otwór chłonny GT-1 i GT-2. Znajdują się one na północnych obrzeżach miasta, w sąsiedztwie ulic: Sobieskiego i Rybickiego. Odległość między tymi odwiertami wynosi ok. 1 km. Odwierty zlokalizowane są na terenach rolniczych stanowiących własność Skarbu Państwa. W bezpośrednim otoczeniu odwiertów znajdują się: tereny rolnicze otwarte i z uprawami pod osłonami, tereny z zabudową produkcyjną i usługową, tereny z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (osiedle „Mazowiecka”).

Odwierty wód geotermalnych znajdują się w odległości ok. 2,3 km (bliższy granicy terenów objętych zmianą planu) i 2,8 km (dalszy granicy terenów objętych zmianą planu) od wschodniej granicy obszaru opracowania w linii prostej.

Dotychczas nie ustanowiono stref ochronnych dla ujęć wód geotermalnych, podobnie jak nie określono granic obszaru górniczego i terenu górniczego dla tej kopaliny.

Wody powierzchniowe

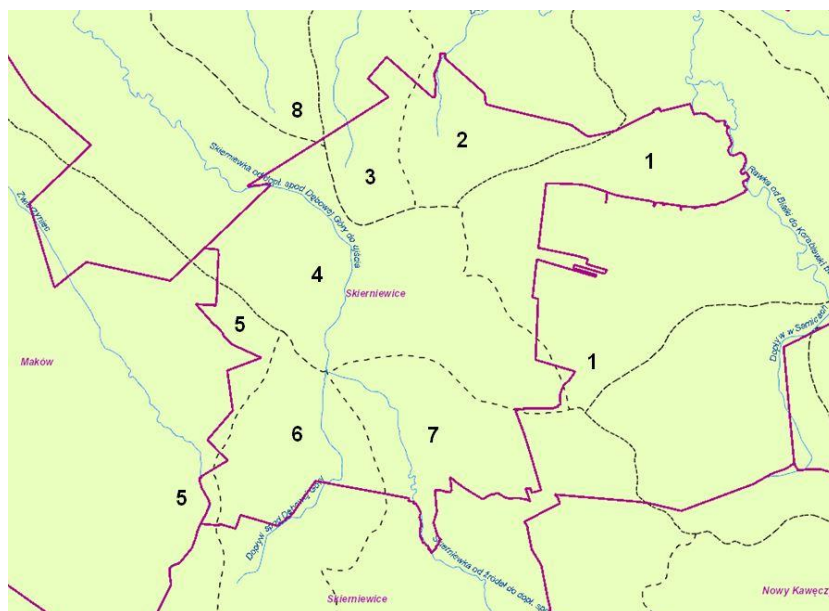
Część kraju obejmująca całe miasto Skierniewice charakteryzuje się typem krajobrazu nizinnego, z dominującą ilością potoków nizinnych-piaszczystych. Miasto Skierniewice (centralna część Polski) znajduje się w granicach ekoregionu Równiny Centralne.

W Regionie Wodnym Środkowej Wisły wyznaczono 1355 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, w większości naturalnych o umiarkowanym stanie ekologicznym.

Obszar miasta Skierniewice znajduje się w dorzeczu rzeki Wisły i swoimi granicami obejmuje osiem jednolitych części wód powierzchniowych:

L.p.	kod JCWP	nazwa JCWP	całk. pow. (km ²)	typologia JCWP
1	RW200019272693	Rawka od Białki do Korabiewki bez Korabiewki	94,7	19
2	RW200017272692	Dopływ z Serwitut	12,65	17
3	RW2000172725929	Dopływ spod Skierniewic	44,73	17
4	RW2000192725899	Skierniewka od dopł. spod Dębowej Góry do ujścia	66,28	19
5	RW200017272569	Zwierzyniec	146,92	17
6	RW200017272588	Dopływ spod Dębowej Góry	11,04	17
7	RW2000172725879	Skierniewka od źródeł do dopł. spod Dębowej Góry	274,1	17
8	RW2000172725929	Dopływ z Nieborowa	94,7	17

Rozmieszczenie wymienionych w powyższej tabeli poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych w granicach miasta przedstawiono na rysunku poniżej.



Rys. 3 Poglądowa mapa jednolitych części wód powierzchniowych w granicach miasta Skierniewice – numeracja JCWP według tabeli, źródło: <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>

Badania wód (jednolitych części wód powierzchniowych) rzeki Łupia (Skierniewki), na odcinku od dopływu spod Dębowej Góry do ujścia (punkt pomiarowo-kontrolny Skierniewka – Mysłaków) przeprowadzone w 2015 r. przez służby WIOŚ wykazały iż:

- stan (potencjał ekologiczny JCWP) jest umiarkowany,
- stan chemiczny jest dobry,
- spełnia wymagania dodatkowe obszarów chronionych.

Badania dot. jakości wody w rzece (punkty pomiarowe w Żelaznej i w Mysłakowie) wykazały, że wody te osiągnęły umiarkowany stan ekologiczny.

Badania wód (jednolitych części wód powierzchniowych) rzeki Rawki na odcinku od Białki do Korabiewki bez Korabiewki (punkt pomiarowo-kontrolny Rawka – Budy Grabskie) przeprowadzone w 2015 r. przez służby WIOŚ wykazały:

- stan (potencjał ekologiczny JCWP) jest poniżej stanu dobrego,
- stan chemiczny – poniżej stanu dobrego (PSD),
- spełnia wymagania dodatkowe obszarów chronionych.

Tabela 1. Ocena stanu jednolitych części wód badanych w latach 2010 - 2015

Nazwa rzeki	Ocena stanu/potencjału ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych, badanych w latach 2010-2015	Ocena stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych, badanych w latach 2010-2015	Ocena spełnienia wymogów dodatkowych obszarów chronionych JCWP, badanych w latach 2010-2015	Stan
Łupia (Skierniewka)	umiarkowany	dobry	tak (spełnia)	zły
Rawka	słaby	PSD _{-sr} (poniżej stanu dobrego) przekroczone stężenia średnioroczne benzo(g,h,i)peryleny i indeno(1,2,3-cd) pirenu	tak (spełnia)	zły

Stan jednolitej części wody określa się dla wód przebadanych zarówno pod względem ekologicznym, jak i chemicznym. Równoważnym elementem oceny stanu jest spełnienie dodatkowych wymogów obszarów chronionych. Ze względu na decydującą rolę elementu o klasyfikacji najniższej, nadano stan zły jednolitym częściom wód, w których brakowało oceny stanu/potencjału ekologicznego lub stanu chemicznego, ale pozostałe elementy wskazywały na stan poniżej dobrego.

Dla pięciu spośród ośmiu występujących na terenie miasta Skierniewice jednolitych części wód powierzchniowych wykonano w 2015 r. badania wód w okresie 2010-2012, 2013-2015 przedstawione w Raporcie o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2015 r.

Tabela nr 2. Porównanie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu JCWP badanych w województwie łódzkim w dwóch cyklach wodnych tj. 2010-2012 i 2013-2015.

Nazwa rzeki (nazwa punktu pomiarowo kontrolnego)	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan JCWP	Komentarz
<u>Skierniewka</u> (Łupia) (od dopływu spod Dębowej Góry do ujścia) (Skierniewka – Mysłaków)	Okres badań lata 2010-2012		Okres badań lata 2013-2015				
	zły	dobry	zły	umiarkowany	dobry	zły	poprawa stanu ekologicznego
<u>Łupia</u> (Skierniewka) od źródeł do dopływu spod Dębowej Góry (Łupia-Żelazna/Łupia-Stary Rzędków)	umiarkowany	-----	zły	umiarkowany	-----	zły	bez mian
<u>Łupia</u> (Skierniewka) na odcinku spod Skierniewic (Dopływ spod Skierniewic – Patoki)	-----	-----	-----	umiarkowany	-----	zły	-----
<u>Rawka</u> (od Białki do Korabiewki bez Korabiewki (Rawka – Budy Grabskie)	słaby	-----	zły	słaby	PSD _{sr.}	zły	bez zmian
<u>Zwierzyniec</u> na odcinku spod Skierniewic (Zwierzyniec-Łowicz)	umiarkowany	-----	zły	umiarkowany	-----	zły	bez mian

Badania wód powierzchniowych, prowadzone w 2015 r., kończą 3-letni cykl monitoringowy i zamykają 6-letni cykl wodny.

W tabeli powyżej zestawiono klasyfikację wraz z porównaniem stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i ogólnego stanu JCWP, badanych według 6-letniego planu gospodarowania wodami z podziałem na dwa cykle monitoringowe, tj. 2010- 2012 oraz 2013-2015.

Porównanie dwóch cykli z lat 2010-2012 i 2013-2015 wykazało pozorną poprawę w stanie/potencjale ekologicznym. Nie ma przypadków spektakularnej poprawy lub pogorszenia.

Zmiana stanu/potencjału ekologicznego związana jest z poprawą o jedną klasę któregoś ze wskaźników biologicznych. Część poprawy stanu/potencjału ekologicznego nastąpiła w wyniku zaniechania monitoringu makrofitów, wyłączenia z oceny makro bezkręgowców lub upłynięcia czasu ważności oceny ichtiofauny. W przypadku rzeki Łupi i Rawki przyczyną było upłynięcia czasu ważności oceny ichtiofauny. Poprawa oceny stanu/potencjału ekologicznego nie musi więc oznaczać istotnej poprawy jakości wody.

O stanie chemicznym zwykle decydowała wysokość średniorocznych stężeń sumy benzo(g,h,i)perylenu i indeno(1,2,3-cd)pirenu.

Poniżej znajduje się zestawienie stanu oraz celów środowiskowych dla JCWP znajdujących się w granicach miasta Skierniewice:

Nr	kod JCWP	nazwa JCWP	Ocena stanu	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
				Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
1	RW200019272693	Rawka od Białki do Korabiewki bez Korabiewki	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
2	RW200017272692	Dopływ z Sewitut	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	niezagrożona
3	RW20001727259929	Dopływ spod Skierniewic	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
4	RW2000192725899	Skierniewka od dopł. spod Dębowej Góry do ujścia	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
5	RW200017272569	Zwierzyniec	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
6	RW200017272588	Dopływ spod Dębowej Góry	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	niezagrożona
7	RW2000172725879	Skierniewka od źródeł do dopł. spod Dębowej Góry	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
8	RW2000172725929	Dopływ z Nieborowa	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	niezagrożona

Źródło: Załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. – Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Obszar opracowania zmiany planu znajduje się w granicach JCWP – Dopływ spod Skierniewic. W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oceniono stan tego obszaru JCWP jako zły. Celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego stanu

ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Ryzyko nie osiągnięcia celów środowiskowych oceniono jako zagrożony.

Na terenie objętym opracowaniem zmiany planu ani w jego pobliżu nie znajdują się wody powierzchniowe. Na zachód od obszaru opracowania, w odległości ok. 300 m przebiega dział wodny III rzędu rzeki Rawki i Łupii (Skierniewki). Obszar planu znajduje się w zlewni rzeki Rawki (i dalej Bzury) i zlokalizowany jest w odległości ok. 5,5 km w linii prostej od rzeki Rawki w kierunku na zachód i ok. 1,0 km od rzeki Łupii (Skierniewki) w kierunku na północny-wschód.

Obszar opracowania zmiany planu znajduje się poza zasięgiem obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, o których mowa w art. 88d ust. 2, pkt 1 i 2 ustawy Prawo wodne, na podstawie map ryzyka powodziowego i map zagrożenia powodziowego, tj. w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie raz na sto lat ($Q=1\%$)

i raz na 10 lat ($Q=10\%$) rzeki Rawki i Łupii, a także poza obszarem na którym prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat - poza obszarem na którym istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego ($Q = 0,2 \%$).

Zgodnie z powyższym nie zachodzi potrzeba uwzględnienia w projekcie zmiany planu ustaleń dotyczących zakazów i ograniczeń w użytkowaniu przedmiotowych obszarów, jakie obowiązują na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z art. 88 l ust. 1 ustawy Prawo wodne.

5. Warunki glebowe

W obrębie obszaru opracowania zmiany planu grunty nie zostały sklasyfikowane, zostały przekształcone antropogenicznie. Przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1205), w zakresie zmiany przeznaczenia gruntów, nie stosuje się do gruntów rolnych stanowiących użytki rolne w granicach administracyjnych miast.

6. Zasoby naturalne (bioróżnorodność), walory krajobrazowe i ich ochrona prawna

Obszar opracowania zmiany planu jest w części zabudowany (istniejące części ulic) co spowodowało zanik zbiorowisk roślinności naturalnej. Część środkowa obszaru opracowania zmiany planu pozostała wolna od zabudowy. Występuje tam jednak jedynie roślinność ruderalna – roślinność trawiasta, chwasty i pojedyncze krzewy. Wzdłuż tego odcinka występuje szpaler klonu zwyczajnego syn. klon pospolity (*Acer platanides*).

Na posesjach prywatnych obszaru osiedla - poza granicami opracowania projektu zmiany planu, w ramach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (wzdłuż ulicy Nowobielańskiej) występują zarówno drzewa iglaste jak i liściaste. Funkcjonujące ogrody przydomowe nie zawsze charakteryzują się przemyślanym założeniem kompozycyjnym. Nie przedstawiają walorów przyrodniczych ważnych dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego miasta, stanowią jednak znaczący element poprawiający jakość krajobrazu. W obrębie zabudowy jednorodzinnej nie odnotowano swoistych typów zbiorowisk, najczęściej pojawiały się zbiorowiska związane z przydomowymi ogródkami takie jak: zbiorowisko *Euphorbia peplus-Stellaria media*, *Polygono arenastri-Portulacacetum oleraceae* i *Poa annuae-Oxalidetum corniculata*, *Artemisietea vulgaris* i *Agropyreteea intermedio-repentis*. Nie odnotowano tu żadnych zbiorowisk naturalnych.

W ramach zabudowy wielorodzinnej w obszarze osiedla - poza granicami opracowania projektu zmiany planu, występują głównie drzewa liściaste – wierzby (*Salix L.*), jarzęby pospolite (*Sorbus aucuparia L.*), brzozy (*Betula L.*), klony jesionolistne (*Acer negundo L.*),

dęby (*Quercus* L.), lilaki (*Syringa* L.), robinie akacjowe (*Robinia pseudoacacia* L.) oraz żywotniki (*Thuja* L.).

Ww. zbiorowiska nie należą do siedlisk zagrożonych w skali Europy, figurujących w załączniku I Dyrektywy Rady Wspólnot Europejskich 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa), ani gatunków rzadkich lub zagrożonych w skali kraju i regionu, zgodnie z Czerwoną listą roślin i grzybów Polski (Zarzycki i in. 2006).

Pod względem regionalizacji faunistycznej A.S. Kostrowickiego zawartej w Atlasie RP obszar osiedla, w którym dokonywana jest zmiana planu znajduje się w centralnej części Okręgu Środkowopolskiego i w centralnej części podokręgu Wielkopolsko - Podlaskiego.

W obrębie analizowanego obszaru zmiany planu nie prowadzono obserwacji i nie dokonano inwentaryzacji występującej tam fauny. Biorąc pod uwagę znaczne przekształcenia antropogeniczne (częściowa zabudowa terenu ulicami), należy spodziewać się, że istniejąca fauna może mieć charakter związany z osiedlami ludzkimi.

Obszar osiedla, w którym znajdują się tereny ulic objętych zmianą planu od północy graniczy z terenem pól uprawnych i łąk, które rozciągają się aż do obszaru Bolimowskiego Parku Krajobrazowego. Jest od niego oddzielony ulicą Armii Krajowej. Mimo tej bariery drogowej w obszarze opracowania mogą pojawiać się: zając szarak (*Lepus europaeus*), lis (*Vulpes vulpes*), sarna (*Capreolus capreolus*). Są to gatunki łowne z okresem ochronnym. Oprócz tego, może występować nornica ruda (*Clethrionomys glareolus*), mysz polna (*Apodemus agrarius*) i mysz leśna (*Apodemus flavicollis*).

Niektóre z ww. zwierząt w poszukiwaniu pokarmu, kryjówek czy miejsc rozrodu podążają nawet do centrów miast. Natrafiając na odpowiednie warunki siedliskowe rozmnażają się i tworzą lokalne populacje na stałe bytujące na osiedlach domów jednorodzinnych.

Na obrzeżach miasta i terenach podmiejskich duża różnorodność biotopów przekłada się na bogactwo różnorodności świata zwierząt. We wszystkich typach siedlisk dominują bezkręgowce. Z roślinnością łąk i muraw związane są owady z rzędów: motyli *Lepidoptera*, prostoskrzydłe *Orthoptera*, błonkoskrzydłe *Hymenoptera*, pluskwiaki różnoskrzydłe *Heteroptera* oraz pajęczaki *Arachnida*. Dla ptaków miasto jest niezwykle atrakcyjne ze względu na dostępność pożywienia. Spore znaczenie ma również bezpieczeństwo – w miastach jest zdecydowanie mniej drapieżników. Najczęstszymi ptasimi bywalcami miasta są: wróble i sikory, gołębie, kosy, szpaki, jerzyki, zięby oraz niektóre krukowate.

III. USTALENIA PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Obszar zmiany planu jest częścią „obszaru funkcjonalnego” oznaczonego w „Zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Skierniewice – II edycja” przyjętej uchwałą Nr XXIII/42/2016 Rady Miasta Skierniewice z dnia 7 kwietnia 2016 r. symbolem KL (ulice lokalne). Ulice te sąsiadują „obszarami funkcjonalnymi” oznaczonymi symbolami 33 MW, 34 MW i 39 MW. Obszar funkcjonalny o symbolu KL to wskazanie potencjalnej lokalizacji planowanej lub istniejącej ulicy klasy lokalnej. Przebieg tego obszaru funkcjonalnego został wskazany na rysunku studium... i pokrywa się z przebiegiem odcinków ulic istniejących oraz planowanych do realizacji i zapisanych w obowiązującym planie miejscowym. Sąsiednie obszary funkcjonalne to obszary o dominującej funkcji „zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wraz z ulicami, dojazdami, zielenią ogólnodostępną, miejscami postojowymi dla samochodów, obiektami i urządzeniami infrastruktury technicznej, obiektami i urządzeniami rekreacji osiedlowej”.

Obowiązujący plan w granicach objętych opracowaniem zmiana ustala tereny 2.43.KL., 2.44.KL. i ich zasady zagospodarowania opisane poniżej:

2.43.KL. - (ulica projektowana przy kościele)

Przeznaczenie terenu - tereny komunikacji.

Zasady i warunki zagospodarowania:

- ulica lokalna,
- północna linia rozgraniczająca w linii istniejącej granicy własności działki nr 737 (odcinek południowy) oraz wg miar graficznych rysunku zmiany planu (odcinek północny),
- w pasie drogowym kolejno od strony północnej:
 - chodnik o szerokości min. 1,5m i ścieżka rowerowa o szerokości min. 2,5m (dwukierunkowa),
 - jezdnia o szerokości 7m,
 - chodnik o szerokości min. 1,5m,
- w obrębie wlotu do ul. Szarych Szeregów, skrzyżowanie typu rondo o zarysie linii rozgraniczających pas drogowy wg miar graficznych rysunku zmiany planu oraz średnicy wyspy – minimum 20m.

2.44.KL. - (ulica projektowana – w rejonie ul. Przerwy Tetmajera)

Przeznaczenie terenu - tereny komunikacji.

Zasady i warunki zagospodarowania:

- ulica lokalna,
- w pasie drogowym kolejno od strony północnej i odpowiednio wschodniej:
 - chodnik o szerokości min. 1,5m i ścieżka rowerowa o szerokości min. 2,5m (dwukierunkowa), oddzielone od siebie i jezdnii pasami dzielącymi zieleni,
 - jezdnia o szerokości 7m,
 - chodnik o szerokości min. 1,5m.

Powyższe zapisy szczegółowo determinują sposób zagospodarowania pasa drogowego.

Zakres opracowania zmiany planu zdeterminowany umożliwieniem realizacji ulic w przekroju zgodnym z przepisami odrębnymi z zakresu budownictwa, w tym budowy dróg oraz w sposób odpowiadający potrzebom mieszkańców wyrażonych w ramach konsultacji społecznych dotyczących budowy odcinków ulic objętych zmianą planu (budowa w ramach przekroju ulic chodnika o szerokości 2,0 m, który na odcinku pomiędzy ulicami Orkana i Tetmajera położony będzie symetrycznie wobec sąsiadujących budynków wielorodzinnych).

Projekt planu miejscowego składa się z części opisowej (tekst planu – uchwały Rady Miasta) Nie sporządzono części graficznej z uwagi na fakt, że zakres zmiany planu nie zmienia linii rozgraniczających ustalonych w obowiązującym planie dla terenów przeznaczonych dla realizacji ulic jak też nie dokonuje się zmian kategorii (gminna) i klas technicznych (lokalnej). Ponadto projekt zmiany planu zawiera rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu, stanowiące Załącznik nr 1 do projektu zmiany planu oraz o sposobie realizacji i zasadach finansowania inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, stanowiące Załącznik nr 2 do projektu zmiany planu.

Z uwagi na fakt, że w obszarze obowiązującego planu podlegającego zmianie nie występują obiekty i tereny dziedzictwa kulturowego, dóbr kultury współczesnej, tereny górnicze, obszary szczególnego zagrożenia powodzią, obszary krajobrazu priorytetowego, a także nie przewiduje się ograniczeń w użytkowaniu terenów objętych zmianą planu, w tym ustalania zakazu zabudowy, w tekście planu nie określa się:

1. zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
2. granic i sposobów zagospodarowania terenów górniczych,
3. obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
4. obszarów osuwania się mas ziemnych,
5. krajobrazów priorytetowych,

6. szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy,
 7. sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.
- Zakres zmiany planu zgodny jest z art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W obszarze zmiany planu, który położony jest w granicach obrębu urbanistycznego nr 2 zachowuje się tereny, w dotychczasowych liniach rozgraniczających, oznaczone następującymi symbolami cyfrowymi:

2.43.KL. (fragment ulicy kategorii gminnej - Szarych Szeregów)

Zasady i warunki zagospodarowania:

- klasa L – lokalna,
- przekrój ulicy 1/2 – jedna jezdnia z dwoma pasami ruchu,
- szerokość w liniach rozgraniczających zmienna od 17,50 m do 26,50 m, zgodnie z rysunkiem planu,
- dopuszczenie realizacji w pasie drogowym ulicy dróg rowerowych, zieleni, obiektów małej architektury oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;

2.44.KL. (ulica projektowana kategorii gminnej – w rejonie ul. Przerwy Tetmajera)

Zasady i warunki zagospodarowania:

- klasa L – lokalna,
- przekrój ulicy 1/2 – jedna jezdnia z dwoma pasami ruchu,
- szerokość w liniach rozgraniczających zmienna od 12,00 m do 14,50 m, zgodnie z rysunkiem planu,
- dopuszczenie realizacji w pasie drogowym ulicy dróg rowerowych, zieleni, obiektów małej architektury oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Projekt zmiany planu nie wprowadza zmian w pozostałym zakresie ustaleń planu obowiązującego tj. w zakresie przeznaczenia terenów, w zakresie zasad obsługi systemów infrastruktury technicznej, w zakresie zasad i warunków obsługi komunikacyjnej, w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad kształtowania krajobrazu, w zakresie ochrony powietrza, w zakresie ochrony przed hałasem, w zakresie bezpieczeństwa i ochrony, jakości życia, w zakresie wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenów innych niż tereny 2.43.KL i 2.44.KL.

IV. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU PRZY DOTYCHCZASOWYM UŻYTKOWANIU

W granicach obszaru opracowania zmiany planu i w najbliższym sąsiedztwie elementy środowiska takie jak: roślinność, gleby, powietrze, środowisko wodno-gruntowe należą do silnie przekształconych. Nie mniej jednak, pomimo tych przekształceń stanowią one zasadniczy element środowiska życia mieszkańców i użytkowników obszaru opracowania jak i jego otoczenia. Realizacja ustaleń zmiany planu nie poprawi, ale też nie pogorszy stanu środowiska. Wprowadzone zmiany nie likwiduje realizacji jezdni pasów zieleni oraz innych niezbędnych elementów pasa drogowego. Zmiany pozwolą w sposób elastyczny, zależny od aktualnych potrzeb mieszkańców kształtować wyposażenie i parametry przekroju pasa drogowego. Jednocześnie ustalenia zmiany planu gwarantują realizację inwestycji drogowych w sposób chroniący tereny sąsiednie poprzez wykorzystanie i budowę nowych sieci technicznych w postaci kanalizacji deszczowej, która pozwoli na odprowadzenia ścieków z ulic do systemu kanalizacji istniejącej w sąsiedztwie ulic objętych zmianą planu.

Istniejące zainwestowanie nie jest związane z negatywnym oddziaływaniem na środowisko. W przypadku nie podejmowania działań inwestycyjnych stan środowiska nie uległby istotnym negatywnym przekształceniom. Drastyczne przekształcenia antropogeniczne nastąpiły w momencie przekształcania terenów wolnych od zabudowy (terenów rolniczych) w osiedle zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Należy przypuszczać, iż przy dotychczasowym użytkowaniu nie nastąpią znaczące zmiany w środowisku naturalnym, a te które będą występować stanowiąc będą dalszy proces urbanizacji terenu, bez większego wpływu na środowisko naturalne obszaru opracowania i terenów w sąsiedztwie.

V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEJ ZMIANY PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH ZOSTAŁY ONE UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU ZMIANY PLANU

Ze względu na przynależność Polski do Unii Europejskiej, Polska zobowiązana jest do przestrzegania prawa Unii oraz brania udziału w działaniach zapobiegawczych i regulujących w zakresie ochrony środowiska, wynikające z dokumentów rangi międzynarodowej.

Dokumentem nadrzędnym jest „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Unii Europejskiej” (Strategia z Göteborga), w której wśród siedmiu kluczowych wyzwań w sferze polityki gospodarczej, ekologicznej i społecznej znalazły się m.in.:

- ograniczanie zmian klimatu oraz promowanie czystszej energii,
- zapewnienie, by systemy transportowe odpowiadały wymogom ochrony środowiska oraz spełniały gospodarcze i społeczne potrzeby społeczeństwa,
- promowanie wysokiej jakości zdrowia publicznego,
- aktywne promowanie zrównoważonego rozwoju.

Do dokumentów rangi międzynarodowej ujmujących cele ochrony środowiska należą:

- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z dnia 9 maja 1992r. (Dz. U z 1996r. Nr 53, poz. 238) wprowadzająca zapisy mające na celu ograniczenie antropogenicznej emisji gazów cieplarnianych;
- Protokół z Kioto do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzony w Kioto dnia 11 grudnia 1997r. (Dz. U. z 2005r. Nr 203 poz. 1684) ustalająca redukcję emisji poprzez propagowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz stosowania zaawansowanych i innowacyjnych technologii przyjaznych dla środowiska;
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzona w Arhus dnia 25 czerwca 1998r. (Dz. U. z 2003r. Nr 78 poz. 706), której podstawowym celem jest ochrona prawa każdej osoby do życia w środowisku odpowiednim dla jej zdrowia;
- Dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996r. w sprawie oceny i zarządzenia jakości otaczającego powietrza (96/62/WE), która jako główny cel wyznacza utrzymanie jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra oraz jej poprawę w przypadkach pozostałych;
- Dyrektywa Rady z dnia 2 kwietnia 1979r. w sprawie ochrony dzikich ptaków (79/409/EWG), Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (92/43/EWG) oraz Konwencja Brneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979r., ratyfikowana 31 stycznia 1996r. (Dz. U. z 1996 r. Nr 58, poz. 264), których głównym celem jest wspieranie zachowania różnorodności biologicznej przy uwzględnieniu wymagań gospodarczych, społecznych, kulturowych i regionalnych.

Na poziomie krajowym, strategiczne cele ochrony środowiska, oparte o prawo międzynarodowe, zawarte są w dokumencie rządowym „II Polityka Ekologiczna Państwa,

uaktualniona Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, dokument sporządzony na zlecenie Ministerstwa Środowiska.

W dokumencie tym określono potrzebę regulowania w aktach planowania przestrzennego niższych szczebli zagadnień dotyczących m.in.:

- obszarów o przekroczonych dopuszczalnych stężeniach zanieczyszczeń środowiska lub natężeniach innego rodzaju uciążliwości,
- terenów zdegradowanych i zdewastowanych, wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji,
- potrzeb w zakresie rozbudowy infrastruktury ochrony środowiska, w szczególności infrastruktury do zagospodarowania ścieków i odpadów,
- kształtowania granicy i proporcji pomiędzy obszarami zainwestowanymi i przeznaczonymi pod inwestycje oraz terenami otwartymi (zwłaszcza w kontekście zieleni miejskiej i innych terenów otwartych na obszarach zurbanizowanych).

Ponadto od 2007 r., istnieje „Krajowa Strategia Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej”. Wszystkie ww. dokumenty są oparte na przepisach wspólnotowych i przyjętych przez Polskę konwencjach międzynarodowych.

„Krajowa Strategia Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej” ustala wiodącą zasadę polityki ekologicznej państwa tj. zasadę zrównoważonego rozwoju ustanowionej w Rio de Janeiro w 1992r. Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe możliwości korzystanie z nich przez obecne i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i ogólnokrajowym stanowią z kolei podstawę konstruowania celi szczegółowych na szczeblu krajowym – regionalnym i lokalnym. Postulaty zawarte w „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego” (uchwała z dnia 28 sierpnia 2018 R. Sejmiku Województwa Łódzkiego nr LV/679/18), odnoszące się do potrzeb w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego koncentrują się na potrzebie poprawy stanu środowiska, poprzez podjęcie działań mających na celu:

- racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi,
- zwiększanie i poprawa jakości zasobów wodnych,
- poprawę jakości powietrza,
- kształtowanie zasobów leśnych,
- zachowanie i wzrost różnorodności biologicznej,
- zachowanie najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska,
- przeciwdziałanie skutkom i adaptacja do zmian klimatu.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Skierniewice, które określają politykę przestrzenną, w tym zasady zagospodarowania przestrzennego miasta równocześnie uwzględniają - mimo wcześniejszego uchwalenia studium, ustalenia określone w ww. planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego.

„Program ochrony środowiska dla województwa łódzkiego 2012” definiuje cel nadrzędny oraz cele główny i cele uzupełniające.

Cel nadrzędny brzmi:

„Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa łódzkiego oraz zagwarantowanie szerokiego dostępu do informacji o środowisku”.

Cel główny: Ochrona i poprawa środowiska

Priorytet I – Ochrona zasobów naturalnych,

Priorytet II – Ochrona, jakości powietrza,

Priorytet III – Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych oraz ochrona przed powodzią i suszą,

Priorytet IV – Racjonalizacja gospodarka odpadami,

Priorytet V – Oddziaływanie hałasu,

Priorytet VI – Oddziaływanie pól elektromagnetycznych,

Priorytet VII – Edukacja ekologiczna,

Priorytet VIII – Poważne awarie.

Cele ochrony środowiska ustanowione w odniesieniu do obszaru Skierniewic zawarte zostały w dwóch podstawowych dokumentach określających potrzeby i zasady kształtowania środowiska przyrodniczego miasta: „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Skierniewice w latach 2013 - 2016 z uwzględnieniem lat 2017 - 2020” przyjęty przez Radę Miasta Skierniewice uchwałą Nr XXXIX/67/2013 Rady Miasta Skierniewice z dnia 21 czerwca 2013 r. oraz w Strategii Rozwoju Miasta Skierniewice do roku 2020 - dokumentu przyjętego przez Radę Miasta Skierniewice uchwałą nr XXIV/74/2016 z dnia 21 kwietnia 2016 roku.

Po dokonaniu aktualizacji diagnozy stanu środowiska na terenie Skierniewic dokonano wyboru najistotniejszych zagadnień, których rozwiązanie przyczyni się do poprawy stanu środowiska i rozwiązania najistotniejszych kwestii jego ochrony. Główne cele strategiczne to:

- poprawa stanu środowiska,
- minimalizacja zagrożeń dla środowiska,
- rozwój gospodarczy w oparciu o wysoką świadomość ekologiczną mieszkańców.

Na realizację celów strategicznych składają się działania we wszystkich komponentach ochrony środowiska. Założenia planu zadań na lata 2013-2016 i lata 2017-2020 przeprowadzono w podziale na grupy:

1. Ochrona powietrza atmosferycznego,
2. Ochrona przed hałasem,
3. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
4. Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych,
5. Gospodarka odpadami,
6. Ochrona gleb i powierzchni ziemi,
7. Ochrona środowiska przyrodniczego,
8. Minimalizacja zagrożeń dla środowiska,
9. Przyjazny środowisku naturalnemu rozwój gospodarczy,
10. Edukacja ekologiczna.

Ważnymi dokumentami, mającymi wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego na szczeblu samorządowym są lokalne plany rozwoju, inwentaryzacje przyrodnicze, programy gospodarki odpadami, opracowania ekofizjograficzne i inne.

Gros wskazań pochodzących z powyższych dokumentów znalazła odzwierciedlenie w ustaleniach i regulacjach zawartych w planie obowiązującym dla obszaru osiedla i zmiana planu obecnie dokonywana nie wpływa na ww. wskazania.

VI. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu zmiany planu na środowisko oraz na cele i przedmiot ochrony Obszaru Natura 2000 z uwzględnieniem zależności między tymi elementami i między oddziaływaniami na te elementy.

W obrębie obszaru objętego zmianą planu nie występują ani nie są wskazywane do objęcia ochroną obszary, które mogłyby zasilić Sieć Obszarów Natura 2000.

W zasięgu ok. 5,5 km od wschodniej granicy obszaru opracowania, w linii prostej w kierunku na wschód, w sąsiedztwie granicy administracyjnej miasta znajduje się Obszar Natura 2000 pn. „Dolina Rawki” wchodzący w skład Europejskiej Sieci Ekologicznej.

Pozostałe obszary objęte ochroną prawną znajdują się na obrzeżach miasta w następujących odległościach od granicy obszaru opracowania:

- rezerwat przyrody pn. „Ruda Chlebacznik” – ok 4,7 km w linii prostej na wschód,
- rezerwat przyrody pn. „Kopanica” – ok 4,6 km w linii prostej na północny-wschód,
- rezerwat przyrody pn. „Rawka” – ok. 5,4 km w linii prostej na wschód,
- Bolimowski Park Krajobrazowy – ok. 1,5 km w linii prostej na północ,
- Bolimowsko-Radziejowicki Obszar Chronionego Krajobrazu z doliną Środkowej Rawki ok. 1,5 km w linii prostej w kierunku na północ,
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy pn. „Zwierzyniec Królewski” – ok. 2,5 km w linii prostej w kierunku na zachód.

Prognozuje się, iż przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń zmiany planu, ze względu na ich rodzaj (dopuszczenie poprzez zmianę planu zmniejszenie elementów przekroju ulicy stanowi przekształcenia o znikomej sile i rodzaju oddziaływań) nie będą mieć wpływu na Obszary Natura 2000 i pozostałe obszary chronione w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody. Ustalenia zmiany planu nie przyczynią się również do pogorszenia stanu siedlisk gatunków roślin i zwierząt dla ochrony, których wyznaczono te obszary.

Realizacja zmiany planu nie będzie skutkować negatywnymi oddziaływaniami na środowisko, w stosunku do zmian możliwych do wprowadzenia w trakcie realizacji obecnych ustaleń planu. Uznano jednak, iż na potrzeby oceny projektowanej zmiany planu, pod kątem skutków tej zmiany na środowisko, wskazana jest analiza – wszystkich potencjalnych oddziaływań, nie tylko określonych jako „znaczące”. Oddziaływania na poszczególne elementy składowe środowiska obszaru opracowania opisano poniżej, w następnym rozdziale.

2. Ocena potencjalnych skutków wpływu realizacji ustaleń projektu planu na środowisko naturalne oraz na jakość życia i zdrowia ludzi

2.1. Wpływ ustaleń projektu zmiany planu na glebę i powierzchnię ziemi

Prognozuje się, iż zmiany, które mogą zaistnieć w obrębie obszaru opracowania zmiany planu, wystąpią w terenach niezabudowanych ale przekształconych antropogenicznie, i w których przekształcenia takie są możliwe wobec obowiązującego planu. Uwzględniając zapisy projektu zmiany planu i wielkość inwestycji nie przewidują znaczącego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi i glebę. Projekt zmiany planu ustala umożliwi zmniejszenie ingerencji w środowisku poprzez zmniejszenie szerokości poszczególnych elementów pasa drogowego.

2.2. Wpływ ustaleń projektu planu na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne

W efekcie realizacji dróg w obrębie obszaru opracowania zmiany planu i w terenach przyległych nastąpiły różnorodne, długoterminowe przekształcenia takie jak:

- trwale uszczelnienie terenu poprzez zabudowę,
- ograniczenie powierzchni umożliwiającej infiltrację wód opadowych lub roztopowych,
- zmniejszenie ilości wody infiltrującej do gruntu związane ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej,
- ograniczenie retencji wód w wierzchniej warstwie gleby,
- zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych.

Ww. oddziaływania następowały od momentu wprowadzenia zabudowy/budowy ulic w tereny otwarte.

Obecne regulacje w obowiązującym planie w zakresie umożliwienia rozbudowy układu drogowego, pozostają bez zmiany, a realizacja układu drogowego w oparciu o wprowadzana zmiany do planu nie będą mieć większego wpływu na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne.

2.3. Wpływ ustaleń projektu planu na kopaliny

Na terenie objętym projektem zmiany planu nie występują żadne udokumentowane złoża surowców naturalnych. Dlatego też ustalenia planu nie dotyczą tego zagadnienia.

2.4. Wpływu ustaleń projektu planu na klimat akustyczny

W związku z ewentualną budową ulic nie można wykluczyć dyskomfortu wywołanego pracami budowlanymi. Na skutek prowadzenia prac budowlanych należy spodziewać się okresowo zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą pracujące maszyny i urządzenia. Prace te prawdopodobnie prowadzone będą etapowo, w porze dziennej, co nie powinno stanowić źródeł emisji ponadnormatywnego hałasu w godzinach nocnych.

Ze względu na charakter oddziaływań - krótkotrwałe i chwilowe nie przewiduje się ich istotnego wpływu na kształtowanie klimatu akustycznego. Zasięg oddziaływania prowadzonych prac powinien zamykać się w granicach nieruchomości drogowych i ich najbliższym otoczeniu.

Zapisy projektu zmiany planu nie wprowadzają klasyfikacji terenów pod względem wymaganego standardu, jakości klimatu akustycznego z uwagi na fakt, że ustalenia zmiany planu odnoszą się do terenów dróg, które nie podlegają ochronie akustycznej.

2.5. Wpływ ustaleń projektu planu na lokalny klimat i zanieczyszczenie powietrza

Prognozuje się, iż w wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany planu, ze względu na ograniczony charakter możliwych przekształceń nie nastąpią zmiany w zakresie lokalnego klimatu i zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Pojawiające się zanieczyszczenia pyłowe, powstające w trakcie budowy ulic objętych projektem zmiany planu będą miały charakter wyłącznie lokalny o niskiej sile oddziaływania. Mając na uwadze niewielki zakres zmian, wpływ ten można uznać za marginalny i pomijalny.

2.6. Wpływ ustaleń projektu planu na krajobraz

W projekcie zmiany planu nie zmieniono układu obecnie zaplanowanych przebiegów ulic. Należy stwierdzić, iż zapisy ustaleń zmiany nie wpłyną i nie zmienią wartości krajobrazowych obszaru opracowania.

2.7. Wpływu ustaleń projektu planu na świat roślin i zwierząt

W fazie prac modernizacyjnych i budowlanych mogą wystąpić czasowe oddziaływania na rośliny, głównie o charakterze ozdobnym. Należy przypuszczać, iż zostaną one odpowiednio zabezpieczone przez właścicieli nieruchomości przed ewentualnym zniszczeniem.

2.8. Wpływu ustaleń projektu planu na różnorodność biologiczną

Analizowany obszar zmiany planu, nie posiada udokumentowanych walorów przyrodniczych, które mogłyby predysponować ten obszar do ochrony w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody. W związku z powyższym powierzchnie dotychczas wskazane dla realizacji ulic pozostają z tym przeznaczeniem. Realizacja ulic nie spowoduje zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnej w stopniu zasadniczym.

2.9. Emisja promieniowania elektromagnetycznego

Zakres zmian w projekcie zmiany planu nie przewiduje żadnych emitorów promieniowania elektromagnetycznego.

2.10. Skutki wpływu na zabytki i dobra materialne

Na terenach objętym projektem planu nie występują obiekty i obszary o szczególnych wartościach kulturowych, objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Również w bezpośrednim sąsiedztwie terenu objętego planem nie występują obszary lub obiekty o szczególnych wartościach kulturowych.

W związku z powyższym ustalenia projektu zmiany planu nie dotyczą tych zagadnień.

2.11. Skutki wpływu ustaleń projektu planu na ludzi

Projekt zmiany planu poprzez zmianę sposobu zagospodarowania przekroju ulic nim objętych, pozwalają na zwiększenie komfortu życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia. Realizacja elementów przekroju ulicy w miejscu najbardziej odpowiadającym mieszkańcom miasta najbliższym planowanej inwestycji - niezależnie od faktu, że jest to ich subiektywna ocena, powoduje, że działanie to wpłynie pozytywnie na komfort ich życia. Realizacja pozostałych ustaleń planu (nie podlegające zmianie) tj. ustalenia, dotyczące regulacji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, ochrony i kształtowania terenów zieleni, czy też ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz wartości krajobrazowej analizowanego obszaru w sposób pełny wpłyną pozytywnie na jakość życia ludzi w otoczeniu obszaru zmiany planu.

Z uwagi na ograniczony obszarowo zakres zmiany planu (dotyczy zasad zagospodarowania terenów dwóch ulic, nie podlegających ochronie akustycznej) w projekcie planu nie dokonano klasyfikacji obszaru opracowania pod względem wymaganego standardu jakości klimatu akustycznego.

W obszarze opracowania zmiany planu nie przewiduje się wzrostu zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza oraz wzrostu natężenia hałasu.

W związku z ewentualną budową ulic nie można wykluczyć dyskomfortu wywołanego pracami budowlanymi. Na skutek prowadzenia prac budowlanych należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą pracujące maszyny i urządzenia oraz zwiększonej emisji pyłowych, generowanych podczas prowadzenia prac ziemnych. Prace te prawdopodobnie prowadzone będą etapowo, w porze dziennej, co nie powinno stanowić źródeł emisji ponadnormatywnego hałasu w godzinach nocnych.

Ze względu na charakter oddziaływań - krótkotrwałe i chwilowe nie przewiduje się ich istotnego wpływu na kształtowanie klimatu akustycznego. Zasięg oddziaływania prowadzonych prac powinien zamykać się w granicach przedmiotowych nieruchomości.

Budowa ulic wpłynie na zmianę stosunków wodnych w obszarze opracowania i w sąsiedztwie, ponieważ zmniejszy się powierzchnia terenów biologicznie czynnej. Zgodnie z ustaleniami obecnego planu zaopatrzenie w wodę musi odbywać się z sieci wodociągowej. Zabezpieczy to tereny przed ewentualnym przenikaniem zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego.

Projekt zmiany planu właściwie przewiduje rozwiązania chroniące środowisko życia i zdrowia ludzi w zakresie, jaki może być przedmiotem postanowień planu, i w związku z powyższym nie prognozuje się negatywnego znaczącego oddziaływania na życie ludzi.

2.12. Oddziaływanie transgraniczne

Projekt zmiany planu nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku, których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. W związku z tym realizacja ustaleń zmiany planu nie przyniesie oddziaływania o zasięgu transgranicznym.

Przewidywane skutki oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko i jego prawidłowe funkcjonowanie są zróżnicowane, co do charakteru zmian, trwałości przekształceń, natężenia zachodzących zmian, częstotliwości zmian i ich zasięgu przestrzennego. Spodziewane przeobrażenia w środowisku w związku z wprowadzeniem ustaleń zmiany planu będą niewielkie, bez znaczącego negatywnego oddziaływania na ogólny stan środowiska obszaru opracowania i terenów przyległych.

Wśród oddziaływań na środowisko w kontekście ustaleń projektu zmiany planu przeanalizowane zostały następujące znaczące oddziaływania:

1. Charakter zmian:
 - a. pozytywne,
 - b. negatywne,
 - c. bez większego znaczenia.
2. Pod względem bezpośredniości:
 - a. bezpośrednio,
 - b. pośrednie (w sensie dalsze),
 - c. wtórne (w rozumieniu pochodne, występujące jako skutek w późniejszym okresie).
3. Pod względem okresu trwania:
 - a. chwilowe (ograniczonym do maksimum 1 doby),
 - b. krótkoterminowe (do 1 roku),
 - c. długoterminowe (kilkudziesięcioletnim np. powyżej 50 lat).
4. Pod względem częstotliwości:
 - a. stałe,
 - b. zmienne,
 - c. epizodyczne.
5. Pod względem trwałości przekształceń:
 - a. o skutkach odwracalnych,
 - b. o skutkach nieodwracalnych.
6. Intensywność przekształceń:
 - a. znaczne,
 - b. nieznaczne,
 - c. obojętne,
 - d. skumulowane (nakładające się oddziaływanie pochodzące z różnych źródeł).
7. Zasięg przestrzenny oddziaływania:
 - a. lokalnie, (miejscowe),
 - b. w terenach przyległych.

Brak definicji ww. pojęć w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz

o ocenach oddziaływania na środowisko oraz w ustawie Prawo ochrony środowiska powodują, że ocena w dużej mierze jest subiektywna.

Dla przedsięwzięć przewidzianych w projekcie zmiany planu (budowy odcinków ulic) bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie ograniczone do najbliższego sąsiedztwa. Inwestycje będą realizowane w konkretnych lokalizacjach, w których można wskazać kluczowe czynniki mogące potencjalnie wpływać na zmiany stanu środowiska. Realizacja ustaleń planu (budowa odcinków ulic) zabezpieczać będzie środowisko przyrodnicze poprzez równoczesną budowę systemów zbierania ścieków, w tym wód roztopowych z ulic oraz realizację elementów zieleni w pasach drogowych.

Zagrożenie dla środowiska może wynikać wyłącznie z sytuacji awaryjnych na etapie budowy i eksploatacji ulic.

Tabela nr 1. Ogólna ocena potencjalnych skutków wpływu realizacji ustaleń projektu planu na środowisko i jakość życia i zdrowia ludzi

KOMPONENTY ŚRODOWISKA OBJĘTE PROGNOZĄ	RODZAJ ODDZIAŁYWAŃ						
	Charakter zmian	Pośredniość	Okres trwania	Częstotliwości	Trwałość przekształceń	Intensywność przekształceń	Zasięg oddziaływania
Gleby i powierzchnia terenu	bez większego znaczenia	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	nieodwracalne	nieznaczna	lokalnie
Zwierzęta	bez większego znaczenia	pośrednie	długoterminowe	stałe	nieodwracalne	nieznaczne,	lokalnie
Rośliny	bez większego znaczenia	bezpośrednie	długoterminowe	zmienne	odwracalne	nieznaczne,	lokalnie
Różnorodność biologiczna	bez większego znaczenia	wtórne	długoterminowe	zmienne	odwracalne	nieznaczne,	lokalnie
Krajobraz	bez większego znaczenia	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	odwracalne	nieznaczne	lokalnie
Wody	bez większego znaczenia	pośrednie	długoterminowe	epizodyczne	nieodwracalne	nieznaczne	lokalnie i w sąsiedztwie
Klimat lokalny (mikroklimat)	bez znaczenia	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Powietrze atmosferyczne	bez większego znaczenia	bezpośrednie	-----	zmienne	odwracalne	nieznaczne	lokalnie
Klimat akustyczny (emisja hałasu)	bez większego znaczenia	wtórne	długoterminowe	zmienne	odwracalne	nieznaczne	lokalnie
Środowisko życia człowieka	<u>bez większego znaczenia</u> zwiększona emisja hałasu oraz pyłowa	wtórne	długoterminowe	zmienne	odwracalne	nieznaczne,	miejscowe

Oddziaływania, będące skutkiem realizacji ustaleń zmiany planu będą występowały głównie w fazie budowy (modernizacji) ulic ich eksploatacji i likwidacji, a ich rodzaj i ich natężenie będzie zróżnicowane.

VII. PROPOZYCE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

W niniejszej prognozie zostały omówione rodzaje przewidywanych oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń zmiany planu. Zakres wprowadzonych zmian (dopuszczenie zmniejszenia szerokości pasa drogowego) oraz brak wprowadzania zmian w zakresie obowiązujących w planie zasad ochrony środowiska powoduje, że wprowadzone zmiany nie spowodują negatywnych oddziaływań na środowisko. W związku z tym w projekcie zmiany planu nie wprowadzono dodatkowych zasad zagospodarowania mogących wpłynąć na ograniczanie negatywnych oddziaływań realizacji ustaleń planu.

VIII. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCE BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Ustalenia projektu zmiany planu miejscowego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i ekonomicznego miasta. Przyjęte w planie rozwiązania dotyczące sposobu zagospodarowania i zainwestowania terenów ulic pozwalają na stwierdzenie, że w zakresie polityki przestrzennej i kierunków rozwoju nie naruszają one ustaleń „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Skierniewice – II edycja”.

Ustalenia zmiany planu nie ingerują w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Obszar opracowania znajduje się poza obszarami Natura 2000. Najbliżej usytuowanym obiektem jest obszar Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000: pn. „Dolina Rawki” o kodzie PLH 100015, który znajduje się w odległości ok. 5,5 km w linii prostej od obszaru pracowania w kierunku na wschód.

Jest to specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO), które określone są na podstawie Dyrektywy Siedliskowej dla ochrony typów siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków roślin i zwierząt.

Ustalenia zmiany planu zawierają rozwiązania obojętne dla środowiska, w stosunku do obowiązujących ustaleń planu, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych do proponowanych w ustaleniach planu uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań i kierunków rozwoju Skierniewic.

Zastosowanie wszystkich zaleceń zawartych w planie obowiązującym wraz z wprowadzoną zmianą, w tym szczególnie z zakresu ochrony środowiska i infrastruktury technicznej będzie gwarantem ograniczenia do minimum ewentualnych, negatywnych wpływów na środowisko planowanych w obszarze osiedla inwestycji.

IX. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Ze względu na charakter i niewielką skalę zmian, jakie niesie ze sobą realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie przewiduje się konieczności szczególnej analizy skutków postanowień ww. dokumentu. Oddziaływanie na środowisko (nawet przy realizacji

wszystkich zapisów planu) nie zmienia się na tyle silnie by konieczne było wprowadzenie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska.

Badania monitoringowe mogą być prowadzone w oparciu o pomiary, oceny i analizy wykonywane w ramach państwowego monitoringu środowiska przez ustawowo wyznaczone do tego organy i instytucje. Działania tych instytucji w zakresie monitoringu środowiska pozwolą na ocenę skutków realizacji ustaleń planu i umożliwią reakcje na ewentualne negatywne zjawiska zachodzące w środowisku.

Ponieważ z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika obowiązek wykonywania przez organ wykonawczy jednostki samorządowej oceny aktualności studium i planów zagospodarowania przestrzennego proponuje się, aby analizę skutków realizacji postanowień zmiany planu wykonać w ramach oceny przedmiotowej analizy. Ocenę aktualności studium i planów sporządza się, co najmniej raz w czasie kadencji Rady. Z tą samą częstotliwością wykonywana byłaby analiza skutków realizacji postanowień danego planu.

Monitoring skutków realizacji ustaleń planu powinien rozpocząć się niezwłocznie po jego uchwaleniu, co pozwoli na uzyskanie danych wyjściowych do dalszych analiz, a następnie proponuje się coroczne badanie efektów zmian zachodzących w środowisku i gospodarowaniu przestrzenią z zastrzeżeniem, iż w sytuacji zaangażowania w prowadzony monitoring instytucji kontrolnych zobowiązanych do prowadzenia monitoringu w określonym przepisami zakresie (np. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska czy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny) można zachować częstotliwość badań do stosowanych przez dane instytucje.

X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami zmiany planu. Ma ona na celu wykazać, czy przyjęte w projekcie planu/jego zmiany rozwiązania, niezbędne dla zapobiegania powstawania zagrożeń środowiska, spełniają swoją rolę oraz w jakim stopniu warunki realizacji ustaleń planu/jego zmiany mogą oddziaływać na środowisko. Zgodnie z zapisami ustawowymi rolą prognozy nie jest ocena przyjętych w planie/jego zmianie rozwiązań planistycznych, a sprawdzenie czy w przyjętych rozwiązaniach zabezpieczony został we właściwy sposób, interes środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Ponadto prognoza ma za zadanie określić wpływ i zakres potencjalnych zmian warunków życia człowieka, jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji ustaleń planu/jego zmiany oraz przedstawić rozwiązania eliminujące lub ograniczające negatywny wpływ na środowisko, spowodowany realizacją ustaleń zawartych w planie/jego zmianie.

Prognoza jest dokumentem sporządzonym obowiązkowo dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Obszar opracowania znajduje się w północnej części miasta, i w północnej części osiedla wielorodzinnego Widok. Zabudowa osiedla zdominowana jest przez budynki 5-cio i 11-sto kondygnacyjne. Zabudowa mieszkaniowa uzupełniona jest bogatym programem usług podstawowych oraz ogólnomiejskich. Część obszaru, wzdłuż północnej granicy opracowania, jest niezabudowana, porośnięta roślinnością ruderalną.

Obszar planu od północy ogranicza teren drogi powiatowej klasy zbiorczej – ul. Armii Krajowej. Od tej drogi w obszar planu wchodzi droga gminna klasy lokalnej – ul. mjr Henryka Sucharskiego oraz fragment drogi gminnej o klasie lokalnej – ul. kpt. Mieczysława Hali, od której odchodzi droga gminna klasy lokalnej – ul. 19-go Lutego. Powierzchnia objęta projektem planu wynosi ok. 1,20 ha. Na północ od obszaru osiedla znajdują się tereny rolne, niezabudowane. Na wschód od granicy terenów dróg objętych opracowaniem znajduje się boisko sportowe. Na południe i zachód znajduje się zabudowa mieszkaniowa wielorodzinną

(głównie bloki 5-cio kondygnacyjne) oraz pojedyncze budynki usługowe. W obszarze objętym opracowaniem tj. dotyczącym dwóch ulic wskazanych w tym planie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony uchwałą Nr 56/2000/25 Rady Miasta Skierniewice z dnia 13 lipca 2000 roku. Podstawą rozpoczęcia procedury opracowania nowego planu, stanowiącego zmianę planu obowiązującego, jest potrzeba dostosowania sposobu zagospodarowania terenów dwóch ulic do zagospodarowania określonego wynikami dyskusji publicznej dotyczącej ustalenia przekroju poprzecznego dwóch ulic. Ulic stanowiących tereny oznaczone w ww. planie symbolami 2.43.KL i 2.44 KL. Całkowita długość tych ulic to ok. 720 m. Ulice te w swoim fragmencie zostały dotychczas wybudowane, a na odcinku o długości ok. 300 m będą realizowane. Dotychczasowy plan miejscowy w sposób szczegółowy ustalał przekrój ulic. W trakcie dyskusji publicznej prowadzonej z mieszkańcami miasta co do przekroju planowanego odcinka do realizacji powstały ustalenia, spełniające wszelkie zasady określone przepisami technicznymi, i jednocześnie w sposób optymalny spełniające oczekiwania mieszkańców. Jednocześnie ustalenia te są niespójne z obecnymi zasadami zagospodarowania tego odcinka ulicy, ustalonymi w obowiązującym planie miejscowym.

W związku z tym zmiana planu ograniczona jest do zmiany ustaleń zasad zagospodarowania wyłącznie we wskazanych dwóch terenach ulic. Pozostały układ drogowy osiedla objętego planem obowiązującym został do dnia dzisiejszego zrealizowany praktycznie w całości, a dalszy jego rozwój sprowadza się praktycznie do przebudowy istniejących ulic.

Sporządzenie niniejszej prognozy poprzedziła wizja lokalna, której celem było rozpoznanie sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu objętego projektem zmiany planu i terenów sąsiednich oraz określenie najistotniejszych zagrożeń, jakie na przedmiotowych terenach występują oraz mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń zmiany planu.

Na podstawie obserwacji i dostępnej literatury dokonano opisu poszczególnych komponentów środowiska. Ocenę przewidywanych skutków dla środowiska naturalnego, które mogą wynikać z projektowanych zmian planu odniesiono do aktualnego stanu środowiska, opisanego w opracowaniu ekofizjograficznym, które poprzedziło sporządzenie projektu zmiany planu.

W „Prognozie...” opisano również tendencje zmian w środowisku w sytuacji braku realizacji ustaleń zmiany planu. Zdefiniowano zagrożenia dla środowiska. Przedstawiono szczegółowe założenia projektowanego dokumentu, łącznie z parametrami urbanistycznymi określającymi formę i rodzaj zabudowy. Opisano skutki realizacji ustaleń zmiany planu na poszczególne komponenty środowiska oraz na obszary objęte ochroną prawną w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody. W prognozie określono częstotliwość i sposób monitorowania skutków realizacji ustaleń zmiany planu.

Obszar objęty opracowaniem, pod względem krajobrazowym, zasobów przyrodniczych oraz różnorodności biologicznej jest antropogenicznie przekształcony. Obszar ten nie jest objęty ochroną prawną, w trybie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W obrębie obszaru nie stwierdzono występowania stanowisk chronionych gatunków roślin ujętych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. i grzybów ujętych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną prawną. Ze względu na charakter obszaru objętego zmianą planu występują tam gatunki zwierząt związane są z osiedlami ludzkimi. Ze względu na niewielką odległość terenów leśnych (Bolimowski Park Krajobrazowy) od strony północnej obszaru opracowania można spodziewać się występowania takich zwierząt jak: zając szarak, lis, sarna.

Najbliżej zlokalizowanym obszarem chronionym w sieci Natura 2 000 znajdującym się w odległości ok. 5,5 km (w linii prostej w kierunku na wschód) jest obszar pn. „Dolina Rawki”.

Z uwagi na bariery w postaci ciągów komunikacyjnych i zabudowy osiedlowej, powiązania przyrodnicze i ciągłość przestrzenna terenów chronionych z obszarem opracowania nie występuje.

Projekt zmiany planu, dla którego potrzeb sporządzono niniejszą Prognozę dotyczy zmiany zasad zabudowy i zagospodarowania dwóch terenów, które ustalono w obowiązującym planie. Jednocześnie wprowadzone zmiany nie zmieniają przeznaczenia tych terenów. Ustalenia projektu planu nie wnoszą zmian w sposobie użytkowania terenów objętych zmianą.

Wśród oddziaływań na środowisko w kontekście ustaleń projektu zmiany planu przeanalizowano charakter zmian pod względem: bezpośredniości, okresu trwania, częstotliwości, trwałości i intensywności przekształceń oraz określono zasięg przestrzenny oddziaływania. Brak definicji powyższych pojęć w stosownych ustawach powoduje, że ocena taka jest w dużej mierze subiektywna i intuicyjna.

Wypełnienie wszystkich obowiązków podanych w projekcie zmiany planu oraz późniejsze ich przestrzeganie pozwoli na zminimalizowanie zagrożeń zarówno w obrębie terenów będących przedmiotem zmiany planu jak i na terenach sąsiednich.

Ze względu na lokalizację obszaru opracowania oraz brak znaczących oddziaływań na środowisko o charakterze ponadregionalnym nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisku przewidzianym art. 108 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Prognozuje się, iż realizacja ustaleń zmiany planu, zgodnie z przepisami szczególnymi, nie doprowadzi do pogorszenia istniejącego stanu środowiska przyrodniczego lub pogorszenia jakości życia ludzi zamieszkujących przedmiotowy obszar i tereny w sąsiedztwie.

Oddziaływanie na środowisko (nawet przy realizacji wszystkich zapisów planu podstawowego i wprowadzanej zmiany) nie zmieni się na tyle silnie by konieczne było wprowadzenie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska.

Obszar opracowywanej zmiany planu jest częścią „obszaru funkcjonalnego” oznaczonego w „Zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Skierniewice – II edycja” przyjętej uchwałą Nr XXIII/42/2016 Rady Miasta Skierniewice z dnia 7 kwietnia 2016 r. symbolem KL, a tereny sąsiednie symbolami 34 MW, 38 MW i 39MW. Ustalenia Studium w analizowanym obszarze zakładają rozwój zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wraz z ulicami, dojazdami, zielenią ogólnodostępną, miejscami postojowymi dla samochodów, obiektami i urządzeniami infrastruktury technicznej, obiektami i urządzeniami rekreacji osiedlowej, z dopuszczeniem istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz realizacji zabudowy usługowej. W zakresie obsługi komunikacyjnej zapisanej w Studium ulice objęte obecną zmianą planu miejscowego zaliczono do ważniejszych ulic w układzie drogowym osiedla i postulowane są do realizacji w kategorii lokalnych. Projekt planu zachowuje ustalenia studium.

XI. WNIOSKI KOŃCOWE

Przy spełnieniu wymagań wynikających z ustaleń planu podstawowego i opracowanej obecnie jego zmiany oraz przepisów szczególnych dotyczących ochrony środowiska i ochrony przyrody, zmiana planu nie budzi obaw o spowodowanie zagrożenia dla środowiska naturalnego. Przyszłe zagospodarowanie zgodne z treścią zmiany planu nie wpłynie degradująco na środowisko, w szczególności na przyrodę w tym na Obszar Natura 2000 „Dolinę Rawki”.

Ustalenia projektu miejscowego planu nie naruszają zasad i kierunków rozwoju przestrzennego przyjętych w Zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Skierniewic – II edycja.

W związku z przedstawionymi informacjami i ustaleniami można stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie stanowi zagrożenia dla środowiska naturalnego w skali ponad lokalnej, a przewidywane negatywne skutki w skali lokalnej mieszczą się w formule strat nieuniknionych.

W świetle przedstawionej analizy ustaleń projektu zmiany planu oraz zawartych w niniejszej prognozie uwag, projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów dwóch ulic na części obszaru miasta Skierniewice położonej na terenie osiedla mieszkaniowego „Widok” należy uznać za poprawny.

XII. LITERATURA

- Kistowski M., Korwel-Lejkowska B. - Problemy metodyczne i proceduralne sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko projektów planów zagospodarowania przestrzennego województw na tle dotychczasowych doświadczeń polskich,
- Kondracki J. - Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Czerwieniec M., Lewińska J. - Zieleń w mieście, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Kraków 2000,
- Atlas Rzeczypospolitej. Główny Geodeta Kraju 1993-1997 r.,
- Falińska K. – Ekologia roślin. PWN, Warszawa 1997 r.,
- Kozłowski S. – Przyrodnicze kryteria gospodarki przestrzennej. KUL Lublin 1997 r.,
- Szafer W., Zarzycki K. – Szata roślinna Polski .PWN, W-wa,1972 r.,
- Rychling A., Solon J. – Ekologia krajobrazu. PWN 1998 r.,
- Pospolite rośliny środkowej Europy, PWRiL, Warszawa 1990 r.,
- Materiały archiwalne. Plansza "Roślinność rzeczywista m. Skierniewice" Opracowanie: R. Olaczek, U. Warcholińska i K. Krzywański,
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA – praca zbiorowa pod redakcją A. Liro – Fundacja IUCN Poland Warszawa, 1999,
- Smogorzewski J. System terenów otwartych jako element konstrukcji miasta, Instytut Planowania Przestrzennego Politechniki Warszawskiej.

Dokumenty i inne dostępne opracowania:

- Uchwała LIII/115/2018 Rady Miasta Skierniewice z dnia 26 września 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – obszar ograniczony ulicami: Widok, Nowobielańską, Armii Krajowej i Księdza Kardynała Prymasa Stefana Wyszyńskiego, w zakresie dotyczącym zasad i warunków zagospodarowania terenów oznaczonych na rysunku tego planu symbolami 2.43.KL. oraz 2.44.KL.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą Nr 56/2000/25 Rady Miasta Skierniewice z dnia 13 lipca 2000 roku w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Skierniewice (obszar ograniczony ulicami: Widok, Nowobielańską, Armii Krajowej i Księdza Kardynała Prymasa Stefana Wyszyńskiego) (Dz. Urz. Woj. Łódz. z 2000 r. Nr 126 poz.723),
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone dla obszaru położonego w rejonie ulic: Armii Krajowej, kpt. Mieczysława Hali, 19-go Lutego oraz mjr Henryka Sucharskiego, wrzesień 2017 r.,
- Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Skierniewice II edycja – Załącznik Nr 1 do Uchwały Rady Miasta Skierniewice Nr XXIII/42/2016 z dnia 7 kwietnia 2016 r.,

- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone do Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Skierniewice – II edycja (tekst opracowania wraz z planszami tematycznymi), 2015 r.,
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Skierniewice na lata 2013-2016 z uwzględnieniem lat 2017-2020,
- Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2014 r.,
- Ekologiczny system miejskich terenów zieleni i krajobrazu (materiały pokonferencyjne), Łódź 1995 r.,
- Koncepcja rozwoju terenów zieleni w Skierniewicach, MPU, 2007 r.,
- Inne źródła:
 - aktualna mapa zasadnicza terenu objętego opracowaniem oraz terenów sąsiednich w skali 1: 1 000,
 - wizje w terenie,
 - [www.natura](http://www.natura.2000.mos.gov.pl) 2000.mos.gov.pl.

Skierniewice, dnia 23 listopad 2018 r.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że jestem uprawniony do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko sporządzanych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - na podstawie art. 74a ust.2. pkt 1 lit. b oraz pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2017 poz. 1405 z późn. zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....